

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo.mmm@gov.fi

LAUSUNTO

24.6.2026

Dnro 309/2026

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/16430/2026

KARHUKIINTIÖASETUS METSÄSTYSVUODELLE 2026-2027

Paliskuntain yhdistys kiittää mahdollisuudesta lausua poronhoitoalueen karhukiintiöstä vuodelle 2026–2027.

Esitämme alkavan metsästyskauden karhukiintiöksi itäiselle poronhoitoalueelle 75 karhua ja läntiselle 25 karhua.

Perustelemme esitystämme kiintiön nostosta seuraavasti:

Maasuurpetojen porotaloudelle aiheuttamissa vahingoissa on ollut kasvava trendi jo yli kymmenen vuoden ajan. Kaikkien suurpetojen määrät ovat Suomessa kasvaneet, ja samalla petojen aiheuttamat porovahingot ovat nousseet erittäin korkealle tasolle. Vallitseva globaali tilanne vaikuttaa myös petomääriin, ja tällä hetkellä poronhoitoalueelle tulee idästä petoja enenevässä määrin. Jatkuvasti nouseva vahinkomäärä aiheuttaa porotaloudelle erittäin paljon haasteita pääoman katoamisen ja kannattavuuden heikkenemisen vuoksi. Osa paliskunnista on romahduspisteessä petovahinkojen vuoksi. Vuonna 2025 löydettiin 6 793 poroa petojen tappamana, joten vuosi 2025 oli tähän mennessä kaikkien aikojen pahin vuosi petovahinkojen osalta. Vahinkoennuste on kasvava edelleen.

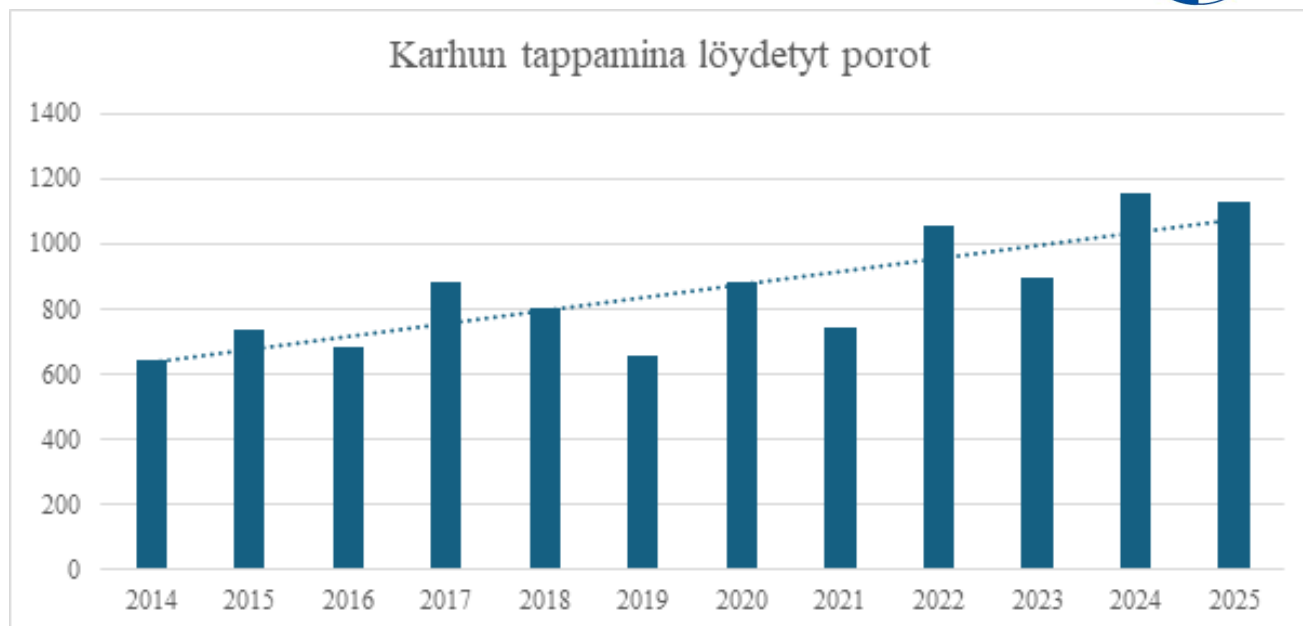
Asetuksen taustamuistiossa on kiitettävästi huomioitu petovahinkojen korvaamiseen liittyvät ongelmat. Järjestelmä on raskas niin vahingonkärsijöille kuin valtiontaloudellekin.

Kuva 1. Petovahinkokorvaukset ja niiden leikkaukset 2000–2025.

Ainoa keino vähentää vahinkoja ja porotalouden kannattavuuden heikkenemistä sekä valtion petovahinkokorvausten maksutaakkaa on vahinkoa aiheuttavien maasuurpetojen määrän reipas vähentäminen. Löydettyjen vahinkojen suurimmat aiheuttajat ovat ahma ja susi (2025), mutta karhu on vastuussa merkittävästä osasta löytymättömiä vahinkoja. Karhu aiheuttaa porovahinkoja koko poronhoitoalueella. Iso osa karhun tappamista poroista jää löytymättä, sillä sulan maan aikaan vahinkojen löytäminen on erittäin haastavaa. Karhu syö pienet vasat tarkoin ja monesti myös piilottaa haaskan. Karhu hyödyntää tutkimusten mukaan runsaimmin kesävasoja ja karhun vaikutus porojen syksyiseen teurasmäärien laskuun on huomattava. Teurasmäärät ovat monissa vahinkopaliskunnissa käytännössä romahtaneet. Ruotsalaisen tutkimuksen mukaan karhun osuus vasakuolleisuudesta on 39–62 % ja keskimääräinen tappomäärä 10,2 vasaa/karhu. Taloudelliset menetykset voivat olla huomattavia. (Zedrosser, Riistapäivät 2026)

Vuonna 2025 karhun tappamana löytyi 1 132 poroa. Määrä on lähes sama kuin vuonna 2024. Karhun tappamina löydetty poromäärät ovat kasvussa (Kuva 2). Suunta on erittäin huolestuttava ottaen huomioon kokonaisuudessaan kasvavan petovahinkomäärän.

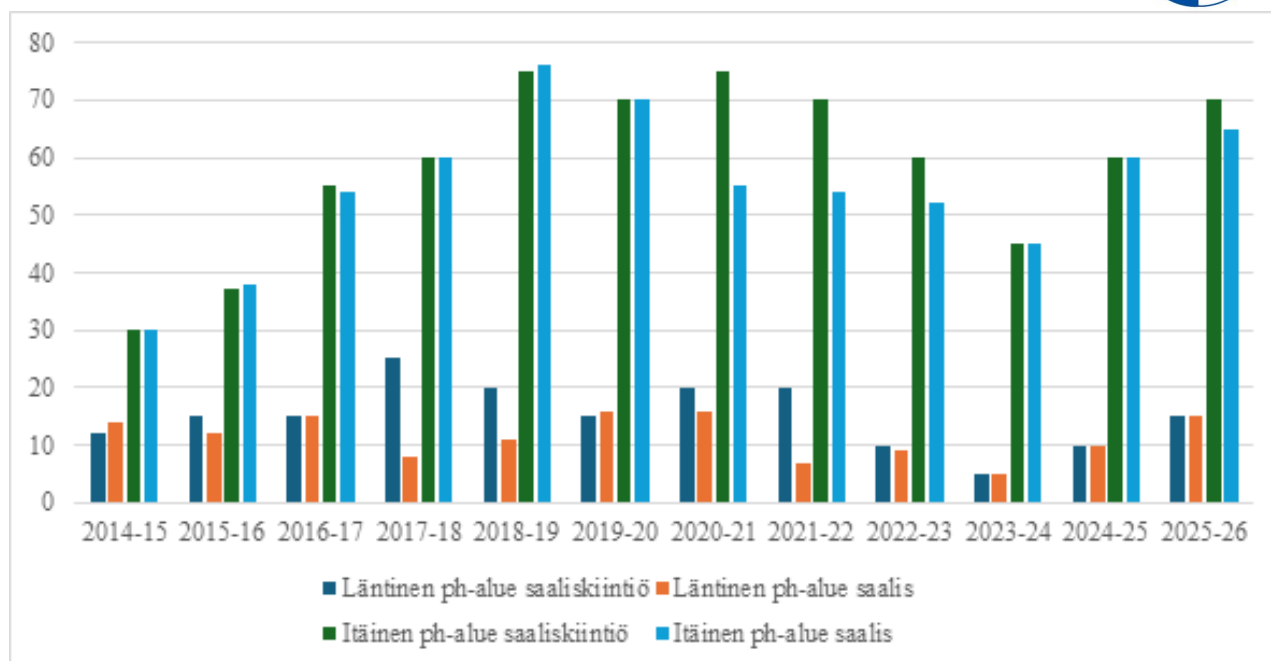
Kuva 2. Karhun tappamina löydetty porot 2014–2025.

Suomen karhukannan hoitosuunnitelman (2025) mukaan poronhoitoalueella tavoitteena on, että karhujen aiheuttamat vahingot pysyvät kohtuullisella tasolla. Karhun aiheuttamien vahinkojen vähentämisen keinoina ovat vahinkoperusteiset poikkeusluvut ja karhun kiintiömetsästys (ns. keskeytysmetsästys). Hoitosuunnitelman mukaan poronhoitoalueen metsästyksen mitoituksessa seurataan karhun aiheuttamien vahinkojen kehittymistä alueellisesti ja kokonaisvahinkokertymän kautta. Karhun tappamana löydettyjen porojen määrä on siis kasvussa ja vain murto-osa karhun tappamista vahingoista löydetään. Vahinkojen ja hävikin huomioiminen on erittäin tärkeä lähtökohta, kun poronhoitoalueelle määritetään metsästyskiintiöitä.

Myös asetusmuistion mukaan tavoitteena poronhoitoalueella on karhun aiheuttamien vahinkojen vähentäminen vahinkoperusteisilla poikkeusluvilla ja ennen kaikkea karhun kiintiömetsästyksellä (ns. keskeytysmetsästys). Tavoite on kannatettava, mutta kiintiömäärä tulee asettaa tarpeeksi korkealle tasolle, jotta tavoitteeseen voidaan päästä. On myös syytä huomioida, että viime vuosina läntisellä poronhoitoalueella kiintiö on täytynyt jo syyskuussa.

Karhusaaliit poronhoitoalueella

Karhun kiintiö- ja saalismäärissä on ollut vuosittain vaihtelua (Kuva 3). Lumitilanne ja ennen kaikkea lumen tulo vaikuttavat olennaisesti karhunmetsästyksen onnistumiseen. Mikäli lumi tulee maahan ennen pyyntikauden päättymistä, täyttyvät kiintiöt sekä läntisellä että itäisellä poronhoitoalueella nopeasti. Esimerkiksi vuonna 2022 kiintiöt jäivät vajaaksi, koska lumipeite tuli poronhoitoalueelle huomattavan myöhään.

Kuva 3. Poronhoitoalueen suurimmat sallitut karhun saalismäärät ja saaliit metsästysvuosittain.

Poronhoitoalueen metsästyskiintiöt metsästysvuodelle 2026–2027

Poronhoitoalueen metsästyskiintiöt tulee mitoittaa niin, että karhun aiheuttamat vahingot saadaan parempaan hallintaan. Tavoitteena tulee olla vahinkomäärän laskeminen. Karhukanta on poronhoitoalueella vahva ja karhuilla on isoja pentueita. Vastikään Suomussalmella havaittiin karhuemo viiden poikasen kanssa. Poronhoitoalueen karhukannan arviointiin ja metsästyksen onnistumiseen liittyy erityisen paljon epävarmuustekijöitä ja muutokset vuosien välillä voivat olla suuria. Varmaa kuitenkin on, että porovahinkoja syntyy paljon.

Luonnonvarakeskuksen arvion mukaan karhukanta on vahvassa kasvussa. Karhukanta on kasvanut poronhoitoalueen ulkopuolella noin 16 % syksyn 2024 jälkeen. Syksyllä 2025 koko maan karhukanta oli 2181–2790 (90 % todennäköisyysväli). Kasvu on ollut suurinta lännessä ja etelässä, noin 25 % ja pienintä idässä, vajaa 15 %. Karhukanta on kuitenkin edelleen selvästi tihein itäisellä kannanhoitoalueella. Poronhoitoalueella kanta on edellisen vuoden tasolla.

Karhun suojelutaso on Suomessa suotuista ja mahdollistaa poronhoitoalueen karhukannan pienentämisen. Lisäksi karhun aiheuttamista vahingoista suurin osa on porovahinkoja. Tämän takia poronhoitoalueen kiintiöt tulee asettaa niin suuriksi, että kiintiöiden täyttyminen ei vaikeuta karhukannan koon kontrollointia porotalouden toimintaedellytysten turvaamiseksi. Läntisen poronhoitoalueen kiintiötä tulee nostaa, koska saaliskiintiö on täytynyt viimevuosina nopeasti. Poronhoitajien oikeusturvan ja omaisuuden suojan vuoksi karhun metsästyskiintiö on mitoitettava aidosti niin, että karhukantaa ja vahinkomäärää saadaan pienennettyä.

Ennaltaehkäisevä tehokas poikkeuslupapyynti keväällä tulee pitää keinovalikoimassa alueilla, joissa vahinkoja syntyy paljon, mutta saaliskertymä jää vähäiseksi suhteessa vahinkoihin.

Hanna Nurmi
toiminnanjohtaja

Lausunnon valmistelijat: Reija Aaltonen reija.aaltonen@paliskunnat.fi 040 6858 958
Hanna Nurmi hanna.nurmi@paliskunnat.fi 040 5276 000